

Cognitieve gevolgen van een CVA: betekenis voor herstel

dr. Sonja Verstraeten, Klinisch neuropsycholoog
Máxima MC

Workshop 5

Cognitieve gevolgen van een CVA: betekenis voor herstel

Inhoud

Even voorstellen

Onderzoek

Vertaling naar de klinische praktijk

Wat mag je verwachten?

- Je hebt kennis van de relatie tussen motorische en cognitieve stoornissen na een CVA.
- Je ziet het belang in van vroege herkenning van cognitieve stoornissen
- Je hebt handvatten voor de vroege herkenning en omgang met cognitieve stoornissen

CVA

- Treft ongeveer 117 mensen per dag in Nederland
4 tot 5 mensen per dag in de regio Zuidoost Brabant (2022)
 - 80% betreft een infarct, 20% een bloeding
 - Motorische gevolgen
(balansproblemen, verlamde arm en/of been, etc)
 - maar ook minder zichtbare gevolgen
(cognitief en emotioneel)
- Plots, onverwacht, onregelend

CVA

- In de 1^e 3 maanden heeft 50 tot 90%5 van de patiënten cognitieve stoornissen
 - Deze hebben een negatieve invloed op professioneel en sociaal functioneren en dus op de kwaliteit van leven
 - Meest voorkomende stoornissen;
 - Vertraagd tempo van informatieverwerking
 - Executieve stoornissen
- Hoe kunnen we deze cognitieve stoornissen eerder herkennen?

Towards an earlier recognition of cognitive deficit after stroke

Raising awareness for the link between
motor and cognitive impairment

SONJA VERSTRAETEN

2 manieren om motorische en cognitieve stoornissen in kaart te brengen

- Vragen naar klachten/ veranderingen (subjectief)
- Beoordelvragenlijsten (subjectief want professional rapporteert)
- Functioneren 'meten' met objectieve testen

Onderzoek met data COMPAS studie + literatuurstudie

- 30% van de patiënten is trager dan leeftijdsgenoten
 - + klachten voorspellen veranderingen in tempo van informatieverwerking niet
- lopen, balans en fijne handmotoriek zijn gerelateerd aan aandacht en executief functioneren (EF)
 - +objectieve taken geven meer informatie dan subjectieve taken
- Fijne handmotoriek is gerelateerd aan tempo en EF
 - +heeft voorspellende waarde
 - +objectieve taak geeft meer informatie dan subjectieve taken

Onderzoek met data MoCIS studie

- Balans op 3 maanden na CVA is gerelateerd aan tempo en cognitieve flexibiliteit op 3, 12 en 24 maanden na CVA
 - + subjectieve klachten hangen niet samen met prestaties
- Balans en fijne handmotoriek voorspellen (tot 50%) van het beloop over tijd van het tempo van informatieverwerking en de cognitieve flexibiliteit

Lage score op balans/handmotoriek 3 maanden na CVA voorspellen slechter cognitief beloop in de eerste 2 jaar na een CVA

Conclusies

- Huidige methoden om cognitief functioneren in te schatten schieten te kort (klachten uitvragen, beoordelingsvragenlijsten)
- Onderzoek toont een consistente samenhang tussen motorisch en cognitief functioneren na een CVA
- Motorisch functioneren blijkt voorspellende waarde te hebben aangaande het cognitieve functioneren

Wat betekent dit voor de dagelijkse praktijk?

- Motoriek goed observeren na een CVA is belangrijk en helpend voor wat betreft (h)erkennen van cognitieve problemen
- Taak voor het ziekenhuis?
 - Gemiddelde opnameduur is 2 dagen (www.thuisarts.nl)
- Welk rol kunnen VPK, VPK specialisten en artsen spelen in het eerder (h)erkennen van cognitieve problemen?

Wat betekent dit voor de dagelijkse praktijk?

- Motoriek in kaart brengen?
 - Testen?
 - Fysiotherapie?
 - ...
- Cognitie in kaart brengen?
 - Testen?
 - Ergotherapie?
 - POH-ggz?

